

KARTA PRZEDMIOTU – I ROK

Rok akademicki 2025/2026

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ4.B18.PS	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Pedagogika specjalna <i>Special education</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizjoterapia
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite magisterskie
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. hum Marzena Pękowska
1.6. Kontakt	mpekowska@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Metody podające: wykład informacyjny, objaśnianie, odczyt, pogadanka, Metody problemowe: wykład problemowy i konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna
3.5. Wykaz literatury	podstawowa <i>Dykcik W. /red./ (2001) Pedagogika specjalna. Wyd. Nauk. UAM, Poznań. Smith D. D. (2008) Pedagogika specjalna T 1 i 2., PWN, Warszawa. Chrzanowska I., (2015) Pedagogika specjalna, Of. Wyd. „Impuls”, Kraków.</i>
	uzupełniająca <i>Gajdzica Z., (2013) Człowiek z niepełnosprawnością w rezerwacie przestrzeni publicznej. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków. Czerwińska K., (2016). Miler-Zdanowska K. (red.), Tyflopädagogika wobec różnorodności współczesnych wyzwań edukacyjno-rehabilitacyjnych, Wyd. APS, Warszawa. Pietras T., Podgórska-Jachnik D., Sipowicz K., Witusik A./ red (2022.), Spektrum autyzmu – od diagnozy i terapii do integracji i inkluzji, Wyd. Continuo, Wrocław. Hoffmann B., (2001) Surdopedagogika w teorii i praktyce, Wydaw. WSP TWP, Warszawa . W. Ambrozik, (2016) Pedagogika resocjalizacyjna : w stronę społeczeństwa systemu oddziaływań, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków. Winczura B., Cytowska B., (2021) Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków. Attwood T. (2006) Zespół Aspergera, ZYSK i s-ka, Poznań. Borkowska M., Osiowski Z. i in. (1997) Dziecko niepełnosprawne ruchowo, T 2, WSiP, Warszawa.. Wyczasny J. (2004) Pedagogika upośledzonych umysłowo, Impuls, Kraków. Wojciechowski F. (2007) Niepełnosprawność, rodzina, dorastanie, Warszawa. Woynarowska B. /red./ (2010) Uczniowie z chorobami przewlekłymi. Jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację, PWN, Warszawa.</i>

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
Wykłady
C1. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi pedagogiki specjalnej, z jej współczesnymi celami i zadaniami, szczegółowymi dziedzinami, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań.
C2. Kształtowanie umiejętności przedstawiania i wyjaśniania dylematów związanych ze wspólnymi problemami specjalnej opieki, edukacji i społecznego wsparcia.
C3. Kształtowanie postawy gotowości do wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami rozwojowymi i deficytami psychicznymi lub fizycznymi oraz orientacji w formach i metodach udzielania takim osobom pomocy.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Zapoznanie z kartą przedmiotu. Ewolucja edukacji specjalnej, jej historyczno-kulturowe i społeczne uwarunkowania. Przedmiot pedagogiki specjalnej jako nauki; współczesna metodologia pedagogiki specjalnej. Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej (norma, niepełnosprawność, upośledzenie, dysfunkcjonalność, inwalidztwo, rewalidacja, rehabilitacja, reedukacja, resocjalizacja).
2. Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego: wczesna diagnoza i interwencja, stymulacja i uaktywnianie, usprawnianie, korekcja, kompensacja, indywidualizacja, profilaktyka i prewencja, wspieranie i wspomaganie.
- 3-5 Pedagogika osób z: niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, niesłyszących i słabo słyszących, niewidomych i niedowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, dzieci przewlekle chorych, niedostosowanych społecznie.
6. Wybrane metody i formy pracy z osobami z niepełnosprawnościami – Ruchu rozwijającego W. Sherborne, Ch. Knilla, terapeutyczna Domana-Delacato, ośrodków pracy, F. Affolter, hipoterapia i inne.
7. Sytuacja rodzin dzieci z niepełnosprawnościami – model funkcjonowania rodziny, przeżycia emocjonalne rodziców, organizacja życia rodzinnego. Problemy poradnictwa w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami: poradnictwo rodzinne, indywidualne poradnictwo dla osób z niepełnosprawnością, rewalidacyjne doradztwo zawodowe, doradztwo rewalidacyjne we wspomaganiu dziecka i rodziny.
8. Uwarunkowania postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami: charakterystyka postaw wpływ na samoocenę i samoakceptację, spostrzeganie niepełnosprawności, wpływ czynników kulturowych, uwarunkowania osobowościowe.
9. Społeczne formy opieki i kształcenia osób z niepełnosprawnościami: działalność organizacji pozarządowych i fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych, prawne podstawy procesu rehabilitacji i wsparcia społecznego, prawa ludzi z niepełnosprawnościami w UE.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:		
W01	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej;	FIZJ_B.W6. FIZJ_OW3
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;	FIZJ_B.U03. FIZJ_OU13
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:		
K01	-	

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się																								
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny±						Kolokwium±			Projekt*			Aktywność na zajęciach±			Praca własna±			Praca w grupie±			Inne - Referat		
	Forma zajęć						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01							x														x			
U01							x														x			

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	61%-68% punktów z projektu oraz przygotowanie referatu
	3,5	69%-76% punktów z projektu oraz przygotowanie referatu
	4	77%-84% punktów z projektu oraz przygotowanie referatu
	4,5	85%-92% punktów z projektu oraz przygotowanie referatu
	5	93%-100% punktów z projektu oraz przygotowanie referatu

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	20	20
<i>Udział w wykładach</i>	20	20
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	5	5
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	1	1
<i>Przygotowanie do kolokwium</i>	3	3
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej</i>	1	1
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	25	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	1

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....